

Μετὰ τὸ συμπόσιον ἐκάστη ἡλικία παρεδίδοτο εἰς τὰς ἀρμυζούσας αὐτῇ διαχύσεις : ἐξαίρετως δὲ οἱ νέοι ἡσυχάζοντο εἰς τὰ ἐθνικὰ γυμνάσια, οἷον τὸ πῆγμα, πῆγμα σὲ τρεῖς, τῆς βαρούλας, ἀπὸ ἑνα χαράκις ἑτάλλο, σιραγάλι με σιραγάλι, ἢ ἀλλως κολιτὸν τὸ παρατρέξιμον· τὸ πάλαιμα, ὥστε νὰ φάῃ ἢ βάχι χῶμα τὸ λιθάρι· τὴν σφενδόνην· τὸ σημάδι. Αἱ δὲ κόραι ἐπλεκον στεφάνους ἐκ τῶν ἀνθῶν τοῦ Μαΐου, φιλοτιμούμεναι τὶς αὐτῶν ν' ἀρμόσει ἐπιτηδεϊότερον, καὶ δι' αὐτῶν ἔσπερον τὰς κεφαλὰς τῶν, ἐπιστρέφουσαι εἰς τὰς οἰκίας, τέλος ἀνῆρτων αὐτοὺς ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ πατρικοῦ οἴκου τῶν, ὅπου ἔμενον μέχρι τοῦ ἐλευσομένου Μαΐου.

Τὴν δευτέραν Μαΐου ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τελεῖ τὴν μνήμην τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου. Οὐ μακρὰν τῆς πόλεως εἰς μέρος ἀποπτον, ὑπάρχει ναὸς τοῦ ἁγίου τούτου· ἐνταῦθα συνήρχοντο ἀπὸ πρωίας αἱ οἰκογένειαι τῆς πόλεως, ἵνα ἐκκλησιασθῶσιν, ἰδίως δὲ αἱ κόραι, αἵτινες ἰδιοποιήθησαν τὴν ἐορτὴν ταύτην. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας ὅλαι συνήρχοντο εἰς τὴν παρακειμένην πεδιάδα, Κρουνέρι καλουμένην, ἣν δαψιλῶς ἐστόλισεν ἡ φύσις, καὶ ὅθεν ὁ θεατὴς ἀπολαύει θεᾶς μαγευτικωτάτης. Ἐνώπιόν του ἐκτείνεται ἡ ἀπέραντος θάλασσα· ἡ Δήμητρα τείνει τὴν χεῖρά της εἰς τὸν Ποσειδῶνα καὶ αἱ ἄχται ἐκείναι αἱ μεστὰι γραφικωτάτων κήπων, ὅτε μὲν ἀνθίζόντων, ὅτε δὲ βρυθόντων ὑπὸ καρπῶν, ἀντανακλῶνται εἰς τὰ γαλήνια κύματα τῆς θαλάσσης, πολλάκις δὲ οἱ βότρυες κλίματός τινος ἐλούοντο ἐντὸς τοῦ κύματος. Ἐνταῦθα αἱ κόραι ἐψάλλον, χορεύουσαι διάφορα ἐθνικά ἄσματα, ἐν οἷς καὶ τὸ τραγοῦδι τοῦ Μαΐου. Τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν χορὸς παιδῶν περιήρχετο τὰς οἰκίας καὶ ἐψάλλε τὸ αὐτὸ ἄσμα, ἔχον οὕτως

Τοῦ Μαΐου τὸ τραγοῦδι.

Ἐμβῆκ' ὁ μάης 'μβῆκ' ὁ μάης, 'μβῆκ' ὁ μάης μῆνας,
Ὁ μάης με τριαντάφυλλα καὶ Ἀπρίλης με τὰ ρόδα.
Ἀπρίλι, ἀπρίλι ἀφόρετε, μάη μου κανακάρη,
Ὅλο τὸν κόσμον γέμισες 'ς τ' ἀνθὴ καὶ 'ς τὰ λουλούδια,

Κ' ἐμένα περικύκλωσες 'ς τῆς κόρης ταῖς ἀγκάλας.
Γιὰ μῆνυσέ μου, λιγυρῇ, γιὰ μῆνυσέ μου, κόρη,
Νὰ δώσω τὸν χαιρετισμόν (1) ὅσο π' ἀνθῶν οἱ κάμποι,

Στεφάνιχ νὰ μᾶς πλέξουνε με τ' ἀνθισμένο κλίμα,
Νὰ στρώσουνε τὴν κλίνη μας με τῆς μυρτιάς τὰ ἀνθῆ.

Κυρὰ ν' ὄντας ἐκίνησες νὰ πᾶς 'ς τὴν ἐκκλησίαν,
Βάνεις τὸν ἥλιον πρόσωπο καὶ τὸ φεγγάρι στήθη
Καὶ τοῦ κοράκου τὸ φτερό βάνεις καμαροφρύδι·
Ἡ στράτα ρόδα γέμισες, ἡ ἐκκλησί' ἀπὸ μύσχο.

(1) Οὕτως ἐλέγετο ἡ ἐπίσκεψις τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν γονέων τῆς νύμφης διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν χεῖρά της.

Οἱ παῖδες τότε ἐφόρου στεφάνους παντὸς ἀνθους ἡμέρου καὶ ἁγρίου, εἰς δὲ τὰς χεῖρας ἐκράτουν μεγάλους κλώνας πορτοκαλιάς ἢ λεμονιάς γέμοντας ἀνθῶν καὶ καρπῶν. Τοὺς παῖδας τοὺς ψάλλοντας τὸ τραγοῦδι ἐδέχοντο μετὰ χαρᾶς πανταχοῦ καὶ τοὺς ἐφίλειον. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἕτεροι χοροὶ ἐξ ἀνδρῶν μέσης ἡλικίας, ἐν ἡῶ μουσικῆς περιήρχοντο τὰς οἰκίας, ψάλλοντες καὶ αὐτοὶ τὸ τραγοῦδι τοῦ μαΐου, ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦτο ἦτο σοβαρότερον· συγχάιροντες τοὺς συμπολίτας τῶν διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ ἐαρινοῦ τούτου μηνός, ἔφερον εἰς αὐτοὺς δέσμας ἐκλεκτῶν ἀνθῶν, οἱ δὲ ἀντεδωροῦντο αὐτοῖς χρήματα τὰ ὁποῖα συνήγον εἰς κοινὸν ταμεῖον, προστιθεμένων εἰς τὴν ποσότητα ταύτην καὶ τῶν ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων, ἅτινα, κατ' ἀρχαῖον τι προνόμιον, ἐχάριζοντο εἰς τὴν πόλιν· ὅλα δὲ ταῦτα τὰ χρήματα ἐδαπάνων εἰς κοινὰς εὐωχίας διαρκούσας μέχρι τῆς ὀγδόης μαΐου. Ἐληγον δὲ αἱ ἐορταὶ διὰ τινος εἰκονικῆς μάχης, διαιρουμένων τῶν πολιτῶν εἰς Ἕλληνας καὶ τοὺς πολεμίους τῶν, τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ὁπωσοῦν σπουδαῖον, διότι ἡ μάχη συνίστατο εἰς τὸν λεγόμενον πετροπόλεμον χωρὶς ὅμως νὰ συμβῇ τι ἀπευκαταῖον· ἐνίκων δὲ πάντοτε οἱ Ἕλληνες καὶ ἕκαστος τῶν νικητῶν λαμβάνων ἓνα αἰχμάλωτον, ἔφερον αὐτὸν ἐν θριαμβῷ καὶ πρὸς τὰς νικητηρίους φωνὰς τοῦ λαοῦ, καὶ ἅπαντες ἐπορεύοντο εἰς τὸ φρούριον, ὅπου τὴν ὑστεραίαν προσεφέρστο εἰς αὐτοὺς γεῦμα.

Οὕτως ἐτελείωναν αἱ ἐορταὶ τοῦ Μαΐου.

K. II,

ΚΡΙΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ.

(Ἑράνισμα).

Τὸ ἱεροδικαστήριον κατ' οὐδεμίαν ἐποχὴν φάνεται ἐπικρατοῦν ἐφ' ὅλης ἐν γένει τῆς Εὐρώπης. Σποράδην μόνον ἐνεφανίζετο ἐνώπιον τῶν λαῶν ὀρμητικῶς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἐμφανίσεις του ταύτας ὑπῆρξε διαβατηρικώτατον. Θέλοντες νὰ δοκιμάσωσιν αὐτὸ, πρῶτοι οἱ βασιλεῖς τῆς Ἀρκτου τὸ προσεκάλεσαν· ἀλλ' ἀκολούθως αὐτοὶ πρῶτοι τὸ ἀνεκάλεσαν, τὸ ἀπέπεμψαν, τέλος δὲ καὶ τὸ κατεδίωξαν. Ἰπὸ τὸν φλογερὸν ὅμως μόνον ἥλιον τῆς Μεσημβρίας εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἡδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐντελεστέραν καὶ πληρεστέραν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν. Ὁ Τορκεμάδα· ὑπῆρξε, δὲν λέγομεν ὁ θεμελιωτής, ἀλλ' ὁ μεγαλοφύετος αὐτοῦ προστάτης· περιβαλὼν αὐτὸ διὰ νομοθεσίας, κατέστησεν ὑπερβαλλόντως ἰσχυρόν.

Εἰς ἐκάστην ἐκάστης ἐπαρχίας πρωτεύουσιν, οἱ κάτοικοι ἐβλεπον ἡμέραν τινὰ ν' ἀνεγείρεται οἰκοδο-

καθαρῶς τιμιτικάι, τοῖς παρῆχον πλείστα πλεονεκτήματα. Διότι οὔτε ἡ περιουσία, οὔτε ἡ ζωὴ αὐτῶν εἰς τὸν ἐλάχιστον καταμηνύσεως ἢ καταδιώξεως κίνδυνον ὑπέκειτο, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς ἐν ἐγγυονέναντίον τῆς αἰρέσεως. Διὰ τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν τὸ ἱεροδικαστήριον ἐχορήγη ἀνεξαντλήτους εὐσπλαγχνίας, ἀσφαλίζον αὐτοῖς κατὰ πάσαν περίπτωσιν τὴν ἀτιμωρησίαν.

Ἀλλ' ἀκολούθως, βοηθεία τοῦ ἀτιμωρήτου τοῦτου, οἱ ἀξίωματικοὶ (familiers) οὗτοι ἠδύναντο κατὰ πάσαν στιγμήν νὰ συλλάβουν τοὺς ἐχθροὺς των, νὰ κρεμάσωσιν αὐτοὺς εἰς τὰς ἀγγόνας τοῦ ἱεροδικαστηρίου. Ὄταν ᾔθελον ν' ἀποπλανήσουν σύζυγον τινα, παρενοχλοῦντα αὐτοὺς καὶ ἀντιπράττοντα εἰς τὰς ἐγκληματικὰς διαβολὰς των, συνελάμβανον τὸν ἄθλιον αὐτὸν ἐπὶ κατηγορίᾳ αἵρέσεως, τὸν μετέφερον ἀμέσως καὶ μυστηριωδῶς εἰς ἄγνωστον καὶ ἀποτρόπαιον εἰρικήν χωρὶς οὐδεμίαν ἐκ τοῦ λαοῦ φωνὴν νὰ τολμᾷ ποτὲ νὰ διαμαρτυρηθῇ ἐναντίον τῆς καταθλίψεως ταύτης ἐνὸς ὄντος, ἢ τῆς καταστροφῆς μιᾶς ὑπάρξεως. Καὶ ἡ διαμαρτυρία αὐτὴ ὑπολαμβάνετο ὡς αἵρεσις.

Ἡ ἀγία αὕτη σταυροφορία μυστηριωδῶς ἐπεκτεινομένη πανταχοῦ, ἦτον ἐν ὅμῃ καὶ ἐν οὐς πανταχοῦ ἀνεωγμένα, δι' ὧν ἡ ἱεροεταστικότης, παρούσα καὶ προσέχουσα κατὰ πάσαν στιγμήν, καὶ κατὰ πᾶν τῆς ἐκτάσεως σημείον, ἠδύνατο τὸ πᾶν νὰ βλέπῃ ἐν ἀκαρεί, τὸ πᾶν νὰ μανθάνῃ καὶ καθυποτάττῃ εἰς τὰς θελήσεις αὐτῆς καὶ ἐδῶ, καὶ ἐκεῖ καὶ ἐν τῷ ἁέρι, καὶ ἐν τῇ σκιᾷ παντοῦ παρίστατο, ἀλλ' ἀφανὴς καὶ ἄγνωστος· ἂν δὲ σὰς προσέφερε τὴν χεῖρα ἢ τὰ χεῖλη της, ἀναμφιλέκτως σὰς προσέδιδεν.

Ἀδύνατον νὰ ὀδεύσητε, νὰ ζήσητε, νὰ ὁμιλήσητε, νὰ κοιμηθῆτε, χωρὶς πλησίον ὑμῶν νὰ ἐνυπάρχῃ καὶ ἡ ἱερὰ ἐξέτασις. Ἐν τῇ θύρᾳ σας, ἐν τῇ τραπεζῇ σας, ἐν τῇ κατοικίᾳ σας καὶ ἐν αὐτῇ ἀκόμῃ τῇ κλίνῃ σας παρίστατο, ὅπως κατασκοπεύσῃ τὸν βίον σας, τὸ γεῦμά σας, τὸν ὕπνον σας, τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς σας. Πρὸς τοῦτο δὲ, ἀνελάμβανε τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός σας, τοῦ υἱοῦ σας, τοῦ ἀδελφοῦ σας, τῆς συζύγου σας, τοῦ γείτονός σας, τοῦ φίλου σας. Ἀνεγινώσκετε; συνανέγινωσκε καὶ αὕτη μετ' ὑμῶν ἢ ὕστερον ὑμῶν, ἀνεδίφει συγχρόνως μετ' ὑμᾶς ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπεζῆς σας τὰς μυστηριωδεστέρους τῆς ὑπάρξεώς σας σελίδας· καὶ ἐκ τοῦ ἀέρος αὐτοῦ, καὶ τῶν βημάτων καὶ ἰχνῶν σας συνέλεγεν καὶ τὸν πλέον ἀστήμαντον ἐλαφρόν λόγον σας.

Μεταξὺ αὐτῆς καὶ ὑμῶν, δὲν ἠδύνασθε νὰ θέσητε οὐδὲν οὔτε θαλάσσης, οὔτε ἀποστάσεως ὅριον σὰς ἀκολουθεῖ, ὡς ἄρατος συνοδὸς ἀπὸ κύματος εἰς κύμα, ἀπὸ ἡλίου εἰς ἡλίον. Ἄν στόλος τις ἀνήγεται εἰς Ἀσίαν, ἡ ἱερὰ ἐξέτασις ἔπρεπε νὰ ῥίψῃ ἐπὶ τῶν πλοίων τὸ σύστημά της· ἂν δίκροτόν τι ἀπεβίβαζε τάγμα τι εἰς τινα ἀποικίαν, συναπεβίβαζε καὶ καὶ αὕτη ἓνα ἱεροδίκη.

Ἀνθρωπὸς τις ἦτο τυχὸν ὑπόπτος ἐπὶ αἰρέσει, καὶ θέλων ν' ἀποφύγῃ τὴν πυρὰν, ἀπῆρχετο τῶν συνόρων· ἡ ἄφωνος τότε ἐκκλησιαστικὴ ἐκείνη δικαιοσύνη ὠδεύεν κατόπισθεν αὐτοῦ, βῆμα πρὸς βῆμα, καὶ παντοῦ ὅπου εἶχε δομινικανὸν τινα ὑπὸ τοῦ Πάπα διωρισμένον ὅπως καὶ τοὺς χριστιανούς, μίαν μόνην τῷ ἔλεγε λέξιν, καὶ ὁ φυγὰς ἐκεῖνος συνελαμβάνετο, ἐκρατεῖτο, ἐδεσμεύετο καὶ ζῶν κατεβυθίζετο εἰς τὸ βάραθρον τῆς λήθης, ὅθεν δὲν ἐξήρχετο εἰμὴ μετὰ πολλὰ ἔτη, καὶ τοῦτο ἵνα πορευθῇ εἰς τὴν καταδίκην.

Ἡ ἱερὰ ἐξέτασις τέλος πάντων ἐώρα καὶ ἐγίνωσκε κατὰ πάσαν στιγμήν πᾶν ὅ,τι ἡ ταπεινοτέρα κεφαλὴ ἐκ τῶν τοῦ λαοῦ ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ καὶ τὸ στόμα νὰ προφέρῃ. Εἶχεν αἰετοτε κεκλιμμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ θρονίον τῆς ἐξομολογήσεως, ὅπως συλλαμβάνῃ τοὺς λόγους τοῦ ἀμαρτωλοῦ, κατὰ τὴν ἐξοδὸν των. Ἐβίαζε μάλιστα τὸν πνευματικὸν αὐτὸν νὰ τῇ ἀποκαλύπτῃ τὰ μυστικά της μετανοίας· ἐνίοτε ἐλάμβανε τὴν θέσιν τοῦ Θεοῦ ὅπως συλλάβῃ μίαν ὁμολογίαν τὴν ὁποῖαν μόνος ὁ Ἰψίστος ἔχει δικαίωμα νὰ ἐτάσῃ.

Δὲν κατηγορεῖτο δὲ μόνον τῆς συκοφαντίας καὶ προδοσίας τὴν τοσοῦτον ἐλευθέρως ἐνεργουμένην βιομηχανίαν ἀπὸ τὸ ἄνθος ἐκεῖνο τῶν ἐθελοντῶν, ἀλλ' ἐχώρει καὶ περαιτέρω. Ἐβίαζε τὸν υἱὸν νὰ καταμηνύῃ τοῦ πατρός του, τὴν σύζυγον νὰ καταγγέλλῃ τὸν ἄνδρα τῆς· διότι ἐξωμοίον τὴν ἐχεμύθιαν μετὰ τῆς συνομοχῆς. Ἐπέπιπτεν οὐχὶ μόνον κατ' ἐκεῖνον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ὁποῖου ἐξέφυγε λόγος τις αἰρέσεως, ἀλλὰ προσέτι καὶ κατὰ τοῦ ἀκούσαντος, ἀλλὰ μὴ σπεύσαντος νὰ καταγγείλῃ πρὸς τιμωρίαν τὸν λόγον τοῦτον. Δηλαδή, τὸν μὲν ἐτιμῶρει διότι ὠμίλησε, τὸν δὲ διότι ἐσιώπησε· πλησίον τοῦ ἐγκλήματος τῆς διανοίας κατέγραφε καὶ τὸ ἐγκλήμα τῆς σιωπῆς.

Πρὸς ταῦτα δὲ διετῆρει πανταχοῦ σταθμούς καταμηνύσεως, ἐκ θύρας πρὸς θύραν ὑπάρχοντος ἐνὸς προμνηστευτοῦ τῶν ἐγκλημάτων. Εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν εἶχε καὶ μίαν ἀστυνομίαν κεκρυμμένην· τέλος δὲ, ὅπως ὠθήσῃ μέχρι τοῦ τελευταίου βαθμοῦ τὴν ἀντίστροφον τῆς πάσης ἡθικῆς ἡθικὴν ταύτην, καὶ ὅπως ἐνθαῤῥύνη τὰς καταγγελίας τὰς εἰς ὅλας τὰς γλώσσας ἐστιγματισμένας καὶ παρ' ὅλων τῶν ἐθνῶν ἀποδοκιμασμένας, ὑπέσχετο ἀτιμωρησίαν εἰς τὸν καταγγελέα, ὅστις ἐκ σφαλερῶν γεγονότων καὶ ἐκ συκοφαντίας, ἤθελε σχηματίσει τὴν κατηγορητικὴν πεποίθησιν του.

Ἀνθρωπὸς τις ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, ἐν μέσῳ τῶν φίλων καὶ τῶν οικείων του· ὡς ἔρρεεν ὁ οἶνος, οὕτω καὶ ἡ καρδία εἰς ἐκχύσεις οἰκειότητος· ἀλλὰ λόγος τις ἀμφίβολος ἐκφύγει τυχαίως τῶν χειλέων τινὸς τῶν συνδαιτυμόνων· ὁ λόγος οὗτος, λεχθεὶς ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου τῶν κυπελῶν, εἰς τὰς ἀπροσεξίας ἐνὸς γεύματος, λαθραίως διερχόμενος τὴν αἴθουσαν ἐπορεύετο ὅπως διαδοθῇ εἰς τὰ μέγαρα τῆς ἱερᾶς ἐξέτάσεως.

Εὐνὴ τις ἀναπαυομένη πλησίον τῆς κοιτίδος τοῦ

πέκνου της, εἰς τὴν γλυκεῖαν καὶ εὐάρεστον συνα-
ναστροφὴν τοῦ συζύγου της, μεταξὺ τῶν δύο τού-
των ῥεμβασμῶν, ἀορίστως ἀκούει, ἀγνοῶ τίνα ψι-
θυρισμόν, ὅστις τῇ ἐφάνη ὡς πρόκλησις κατὰ
τῆς θρησκείας· ἡ δυστυχὴς ἐκ τῆς ἀνησυχίας τῆς
συνειδήσεώς της προσέρχεται ἀμέσως νὰ συμβου-
λευθῇ τὸν πνευματικὸν αὐτῆς, τὴν δ' ἐπαύριον,
ὅτε μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν εἰσέρχεται εἰς τὴν
οἰκίαν της, ἀνακουφισθεῖσα κατὰ τὴν συνειδήσιν ἐκ
τοῦ βάρους, θεωρεῖ τὴν οἰκίαν της κενήν, καὶ τὴν
θύραν ἐσφραγισμένην. Ἡ ἱερὰ ἐξέτασις εἶχεν ἀπα-
γάγει ἀμέσως τὸν σύζυγόν της.

Ὁ δὲ λαὸς ἀείποτε ἐν ταραχῇ διακείμενος, μά-
την ἐζήτει νὰ ἐννοήσῃ διὰ τίνος τρομερᾶς
μαντείας ὁ ἱεροδίκης ἠδύνατο νὰ διαγινώσκῃ ἰδέαν
τινὰ οὐδέποτε ἐξεληθούσαν ἐκ τοῦ στενοῦ περιβό-
λου μιᾶς κλίνης ἢ μιᾶς συνειδήσεως.

Ἰπῆρξαν ἐποχαί, καθ' ἃς ἐλόκληρος ἡ Ἰσπανικὴ
γῆ παρίστα, ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευ-
ταίου μορίου αὐτῆς, ἐν ἄπειρον σύνθημα καταμη-
νύσεως. Ἐφαίνετο ὅτι ἄγνωστός τις φωνὴ ἐξήρ-
χeto ἐξ ἐκάστης τοῦ τοίχου σχισμάδος, ἐξ ἐκά-
στης αὐρας, ἐξ ἐκάστου κενοῦ· ὅτι ὁ λίθος, ὅτι
ἡ νῦξ, ὅτι αὐτὸ τὸ οὐς ὁμιλεῖ, ὅπως διηγηθῶσιν
τὰ τοῦ ὕπνου, καὶ ὅτι ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν σκιάν ὅπι-
σθεν τῶν ἐγκλείστων τούτων θυρίδων, ἡ ἱερὰ
ἐξέτασις ἱσταμένη ἐπὶ ἄκρου ποδὸς, τὸ οὐς
ἔχουσα προσεκτικόν, ἤκουεν ἐπὶ μακρῷ χρόνῳ καὶ
ἠδύτατα τὸν διηνεκὴ τῆς ἀτμοσφαίρας ψι-
θυρισμόν. Ἀλλ' ὅμως μὴ ἐκπληττώμεθα διὰ τὴν
δακρυόεσσαν καὶ κατηφῆ τοῦ Ἰσπανοῦ ὕπνιν, ὅστις
ἐπίτηδες ἔμενεν ἀείποτε σιωπηλός, καὶ ἐβά-
διζεν ἔχων τὸν πέτασον μέχρι τῶν ὀφρύων,
καὶ τὸ σῶμα ὑπὸ τοῦ ἐπανωφορίου κεκαλυμμένον·
ῥοθάνετο ἀείποτε πλησίον του τὴν ἱερὰν ἐξέτασιν.

Ἡ ἱερὰ αὕτη ἐξέτασις κατεδίωκεν, ὡς πρὸ μι-
κροῦ ἀνεφέραμεν, τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς διανοίας,
ἣν ἀπεκάλει *αἵρεσιν*. Ἀλλὰ· τί ἐστὶν ἡ αἵρεσις
αὕτη; Καθ' ἡμᾶς διαφεύγει πάντα ὀρισμὸν.

Διότι, δὲν θεωρεῖτο ὡς αἰρετικὸς, ἐκείνος μό-
νον ὅστις ἠρνεῖτο ἢ ἀπέπτυσεν τὴν πειθαρχίαν ἢ
τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐκκλησίας μεγαλοφώνως καὶ διαρ-
ρήδην, ἢ ὅστις ἐξώρμιζε τὰς ἀρχαίας του συν-
θηεῖας καὶ ἔξεις, ἢ παρήτει τὸ ἐξομολογη-
τήριον, ἢ ἀπηνεῖτο τὴν μετάληψιν, ἢ ἐχλεύαζε τὰ
μυστήρια, ἢ ἔγραφε διστάζων, ἐναντίον τῆς πραγ-
ματικῆς ἐνσαρκώσεως ἐν τῷ ἁγίῳ ἄρτῳ ἢ ἐναν-
τίον πάσης ἄλλης ἀληθείας τοῦ καθολικισμοῦ ἢ
ὅστις ἀφήρει τὸ βάπτισμα ἀπὸ τὰ τέκνα του,
ἢ ἠρνεῖτο τὴν παρέμβασιν τοῦ ἱερέως κατὰ
τὴν ἀγωνίαν του, ἢ ἐν γένει ἐπραττέ τι
δημοσίως καὶ λίαν φανερώς, ἢ ἀπεκάλυπτε μίαν
τινὰ ἀποδοκιμασίαν τοῦ εὐαγγελίου.

Ὁχι! ἀλλ' ἡ ἱερὰ ἐξέτασις ἦτο πολλῶ πανουρ-
γοτέρα περὶ τὰ τῆς ὀρθοδοξίας· ἐθεώρει ἄπειρα
ἄλλα γεγονότα ὡς αἵρέσεις κεκρυμμένας ὑπὸ τῶν
ἐκδικήσεών της τὰς σκιάς.

Ἐθεωρεῖτό τις, παραδείγματος χάριν, ὡς αἵρε-
τικὸς, ἂν ἠρνεῖτο ὅτι οἱ κώδωνές εἰσιν αἱ σάλ-
πιγγες τοῦ Κυρίου.

Ἄν συνεφώνει ἀπλούστατον ἐπὶ τόκῳ δάνειον,
τὸ ὁποῖον ὅμως ἡ ἐκκλησία ἐπωνόμαζεν ἀείποτε
ἁμάρτημα τοκογλυφίας.

Ἄν ἀνέθετε, διὰ τίνος μυστηριώδους, ὡς γνωστὸν,
τῆς χημείας μηχανισμοῦ, τὸν διάβολον εἰς φιάνην.

Ἄν ἀπήγγελλεν ψαλμοὺς, χωρὶς νὰ προσθέσῃ
τὸ δόξα πατρὶ.

Ἄν ἐπραττε τὸ λαθρεμπόριον τῶν ἵππων.

Ἄν ἀνεγίνωσκε μετὰφρασίν τινα τοῦ εὐαγγελίου.

Ἄν συνεζήτηι ἐν ἄρθρον τῆς κατηχήσεως.

Ἄν ἐνεδύετο χιτῶνα καθαρὸν τὸ σάββατον.

Ἄν ἐδίδεν εἰς τὰ τέκνα τοῦ ὄνομα Ἐβραϊκόν.

Ἄν ἀποθνήσκων, ἐστρεφε πρὸς τὸν τοῖχον τὸ
πρόσωπον.

Ἄν ἐφόνευε κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἓνα
κρίον.

Ἄν ὕψωνε μέχρι τῶν ἀγκώνων τὰς χειρίδας του
κατὰ τὴν πρωίαν.

Ἄν ἐξέπλυνε τὸ στόμα του μετὰ τὸ δεῖπνον.

Ἄν καθήρει τὸν οἶνον ἀπὸ τοῦ γεύματός του.

Ἄν ἀπεχώριζε τὸ λίπος τοῦ δέρματος τοῦ χοί-
ρου εἰς τὸ δεῖπνόν του.

Ἄν ἔστυρεν ἐπὶ τῶν ὀνύχων του τὴν λεπίδα τοῦ
ἐγχειριδίου.

Δι' ὅλας τὰς αἰτίαις ταύτας ὑπελαμβάνετό τις
ὡς Ἰουδαῖζων, ὡς Μωαμεθανίζων, ὡς παλινόρθω-
τος, ὡς αἰρετικὸς, κατὰ συνέπειαν δὲ, ὑποκείμε-
νος τῇ ἱερᾷ ἐξετάσει, καὶ ἄξιος ὅλων τῶν σκληρο-
τήτων αὐτῆς. Βλέπετε δὲ φανερώς, ὅτι οὐδεμία
τῆς γῆς πράξις ὑπῆρχεν, οὐδεὶς λόγος, ἐπίσης ὡς
οὐδὲν πρόσχημα πράξεως ἢ λόγου, ἐνεκα τῶν ὁ-
ποίων νὰ μὴ φέρεται εἰς τὴν πυρὰν καὶ ὁ ἐναρε-
τώτερος τῶν χριστιανῶν. (Ἀκολουθεῖ.)

I. Γ.

ΗΘΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

(Συνέχεια ὅρα φυλ. 15)

Ἡ τοιαύτη γυνὴ ἐγείρεται ἐνῶ εἶναι ὄρθρος βα-
θὺς καὶ διαμοιράζει τὰ τιτεῖα εἰς ὅλους τοὺς οἰ-
κιακοὺς αὐτῆς καὶ τὰ ἔργα εἰς τοὺς θεράποντάς
της. Θεωρεῖ ἀγρὸν καὶ τὸν ἀγοράζει καὶ ἀπὸ τὸν
καρπὸν αὐτοῦ φυτεύει ἀμπελῶνα. Ζώνει τὴν ὄψυν
αὐτῆς μὲ δύναμιν καὶ ἐνισχύει τοὺς βραχίονάς της.
Αἰσθάνεται ὅτι, τὸ ἐμπόριόν της εἶναι καλόν, ὅτι
ὁ λύχνος αὐτῆς δὲν σβύνεται τὴν νύκτα θέτει